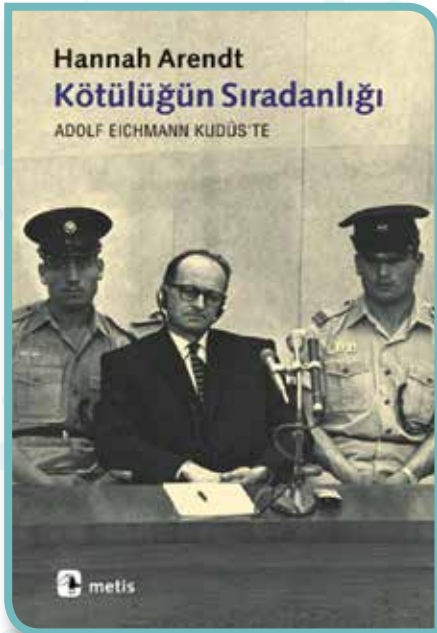

Bir Kitap

Kötülüğün Sıradanlığı:
Adolf Eichmann Kudüs'te

Künye: Arendt Hannah, Kötülüğün Sıradanlığı:
Adolf Eichmann Kudüs'te (2018), İstanbul: Metis
Yayıncılık

Eserin orijinal adı “*Adolf Eichmann in Jerusalem: A Report on The Banality of Evil*”dir. Hannah bu eserinde kötülüğün kaynağının doğaüstü bir yerden gelmediğini savunur. Yani kötülük bizim doğuştan içimizde olan bir şey değildir. Gayet iyi diye niteleyebileceğimiz insanlar yaptıkları eylemlerle ya da kayıtsızlıkları ile kötülüğe sebep olabilmektedirler. Modern dünyada sıradan bireyler git gide daha da duyarsızlaşmaktadır. Bu duyarsızlaşma “beni ilgilendirmez, benim meselem değil” şeklinde olabildiği gibi, gerçekten de kötü olay karşısında üzüntü duygusu hissetmemeye kadar gidebilmektedir. İlki bireyin bencilleşmesi ve toplumla ve diğer insanlarla bağının zayıflamasıyla ilgilidir. İkincisi ise kötülüğü kanıksamakla ilgilidir. Bu da insanın ve toplumun yozlaştığına dair bir kanıttır. Kötülüğü devamlı bir hareket haline getirdiğiniz zaman mesela birine işkence etmek gibi bu kötülük bir süre sonra uygulayan kişiye rahatsızlık vermeye başlamaktadır. Bu durumda birey yaptığı kötülüğü normalleştirmektedir

Bazen de insanın iyi ile kötüyü ayıramadığını belirtir. Bunun nedeni bilgi yoksunluğu, cehalet olabilir. Bu noktada kötülüğün kaynağı kötü bir kalbe sahip olmaktan daha ziyade cehalettir. Hannah 'ın bu iddiasını destekleyen birçok psikoloji ve sosyoloji deneyi yapılmıştır. Edebiyatta kötülerin ya hep şaşalı sayılan bir sebepleri vardır mesela intikam güdüsü gibi ya da kötü kabul edilen karakter özelliklerine sahiptirler mesela kıskançlık, kibir gibi. Ancak Hannah'a göre ortalama bir insan akla hayale gelmeyecek kötülükleri çok rahat bir şekilde yapabilir. Bu bireyin kıskanç olmasına ya da birinden intikam almayı istemesine gerek yoktur. Eserde ortalama insana örnek Eichmann'dır. Yine bu ortalama insan çok da zeki değildir. Oysaki yaygın bir inanişaya göre kötüler zeki olurlardı. Ancak Hannah bu kanıyı da Eichmann örneği ile yıkmaktadır. Çünkü Eichmann filmlerde gördüğümüz karizmatik kötü karakterlere hiç benzememektedir. Eichmann ise oldukça basit bir insandır. Sokakta yürürken yanımızdan geçen insanlardan hiçbir farkı yoktur. Eichmann sorgulamayan, düşünmeyen bir bireydir. Ona ne emredilmişse onu yapmıştır. Düşünmediği için de en ufak bir vicdan azabı bile hissetmemiştir. Eichmann, kurallara ve yasalara çok bağlı aslında çok ideal ve düzgün bir vatandaşdır. Ancak bu düzgün vatandaş katliamlar yapmıştır. İşte tüm bu durumlar ve Eichmann örneği “kötülüğün sıradanlığı” kavramını oluşturmuştur.

Tuğçe Nur Koç
Genç Mülkiyeli

Bir Film

Laputa: Castle in The Sky Gökteki Kale

Orijinal adı “*Tenkuu No Shiro Laputa*” olan film İngilizce’ye “*Laputa: Castle in The Sky*” ve Türkçe’ye ise “*Laputa: Gökteki Kale*” adlarıyla çevrilmiştir. Meşhur Japon animatör Hayao Miyazaki’nin 1986 yılı yapımı ilk anime filmlerinden biridir. Film gösterime girdiği 1986 yılında Animage Anime Büyük Ödülü’nün sahibi olmuştur. Ülkemizde ise 2007 yılında gösterime girmiştir.

Miyazaki her filminde kullanmayı alışkanlık edindiği temaların birçoğunu bu filmde ilk kez kullanmıştır. Filmin geçtiği yıllar 1900’lerin başı gibi görünmektedir. Bu bilgi filmde bize verilmese de kıyafetler, kullanılan eşyalar ve mekânlar izleyicide bu intibai uyandırmaktadır. Film diğer tüm Miyazaki filmlerinde olduğu gibi izleyicide filmin içinde yaşama isteği uyandırmaktadır. El değmemiş bir masumiyet vardır. Miyazaki, filmlerinde sevgiyi ana tema olarak kullanır. Bu filmde de sevginin gücünün bu dünyadaki en büyük güç olduğu anlatılır. Filmde herkes çok gelişmiş ve efsanevi bir uçan şehir olan Laputa’nın gücünün peşindedir. Mesela bu güç korsanlar için laputanın hazineleridir. Buradaki uçan şehir laputa birçok açıdan kayıp kıta Atlantisi andırmaktadır. Ancak Laputanın gücü Atlantis efsanesini de aşmaktadır. Ayrıca Laputa şehri Jonathan Swift’in romanı olan “*Güliver’in Gezileri*”nden alınmıştır. Laputa teknolojik olarak çok ilerlemişti ve insanları ise çok zengindi. Peki, ne olmuştur da bu şehirde artık yaşayan hiç insan kalmamıştır?

Film baştan sona soluksuz izlenen bir macera sunmaktadır. Her şey Shita’nın ailesinden bir kolye miras almasıyla başlamaktadır. Kolyenin ucundaki taş uçan şehir Laputadan gelmektedir. Küçük bir kız olan Shita içine düştüğü bu olaylar silsilesinden korkmaktadır. Bu yolculukta ona destek olacak yol arkadaşı Pazu ile tanışır. Pazu bir madende çırak olarak çalışmaktadır. Miyazaki filmlerinde her zaman halkı temsil eden bir karakter yer alır. Yine her Miyazaki filminde olduğu gibi ana karakter kadın onun destekleyici arkadaşı olan karakter erkektir. Filmin kötüsü de kadındır ancak kötülük o karakterden kaynaklanmaz. Kötülük kendi çıkarı uğruna herkesi harcayabilecek insanlardan kaynaklanır. Filmde kontrolsüz sanayileşme ve odağına insanı almayan teknik ilerlemenin doğaya verdiği zarar da çarpıcı bir görsellikle anlatılmaktadır.

“Köklerini toprağa sal, rüzgârlarla birlikte yaşa. Kışı tohumlarla geçir, baharda kuşlarla şarkı söyle”

Yönetmen: Hayao Miyazaki

Karakter: Sheeta, Pazu, Dola, Muska

Yılı: 1986

Süre: 124 dk